31989L0618

7.12.1989. SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA L 357/31

DIREKTIVA VIJEĆA

od 27. studenoga 1989.

o obavješćivanju stanovništva o mjerama zdravstvene zaštite koje treba primijeniti i koracima koje treba poduzeti u slučaju radiološke opasnosti

(89/618/Euratom)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 31.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije, podnesen nakon savjetovanja sa skupinom osoba koje je Znanstveni i tehnički odbor imenovao između znanstvenih stručnjaka u državama članicama, kako je utvrđeno istim člankom,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ([2]),

budući da članak 2. točka (b) Ugovora predviđa da Zajednica uspostavi ujednačene standarde sigurnosti kako bi se zaštitilo zdravlje radnika i stanovništva;

budući da je 2. veljače 1959. Vijeće donijelo Direktive o utvrđivanju osnovnih standarda za zaštitu zdravlja radnika i stanovništva od opasnosti koje su posljedica ionizirajućeg zračenja ([3]), kako su zadnje izmijenjene Direktivom 80/836/Euratom ([4]) i Direktivom 84/467/Euratom ([5]);

budući da na temelju članka 24. Direktive 80/836/Euratom sve države članice moraju osigurati da izloženi radnici dobiju odgovarajuće informacije o zaštiti od zračenja;

budući da na temelju članka 45. stavka 4. navedene Direktive svaka država članica mora, u slučaju nesreće, odrediti intervencijske razine i mjere koje trebaju poduzeti nadležna tijela, te potrebno osoblje i opremu kako bi se omogućilo poduzimanje radnji za zaštitu i održavanje zdravlja stanovništva;

budući da se na razini Zajednice informacijama koje su dostupne javnosti trebaju dodati dodatni elementi u odnosu na područja koja su već obuhvaćena člankom 6. stavkom 2. Direktive Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš ([6]) i člankom 8. stavkom 1. Direktive Vijeća 82/501/EEZ od 24. lipnja 1982. o opasnostima teških nesreća kod određenih industrijskih djelatnosti ([7]), kako je izmijenjena Direktivom 88/610/EEZ ([8]);

budući da su sve države članice potpisale Konvenciju o ranom obavještavanju o nuklearnoj nesreći Međunarodne agencije za atomsku energiju (International Atomic Energy Agency - IAEA);

budući da Odluka Vijeća 87/600/Euratom od 14. prosinca 1987. o aranžmanima Zajednice o ranoj razmjeni informacija u slučaju radiološke opasnosti ([9]) zahtijeva od svih država članica koje odluče poduzeti izvanredne mjere radi zaštite stanovništva, bilo kao posljedica nenormalno visokih razina radioaktivnosti u okolišu, ili nakon nesreće u kojoj je došlo ili bi moglo doći do značajnog ispuštanja radioaktivnih materijala, da informiraju Komisiju i države članice koje su zahvaćene ili bi mogle biti zahvaćene o mjerama zaštite koje su poduzele ili planiraju poduzeti, kao i o svim mjerama koje su poduzele ili planiraju poduzeti kako bi obavijestile stanovništvo;

budući da su neke države članice već sklopile dvostrane sporazume o informiranju, koordinaciji i međusobnoj pomoći u slučaju nuklearne nesreće;

budući da je u slučaju nuklearne nesreće u nuklearnom postrojenju države članice potrebno ohrabriti pogođeno stanovništvo da poduzme odgovarajuće radnje kako bi se povećala djelotvornost poduzetih ili planiranih izvanrednih mjera;

budući da skupine stanovništva koje bi mogle biti pogođene radiološkom opasnošću stoga treba unaprijed na odgovarajući način i kontinuirano obavještavati o planiranim mjerama zdravstvene zaštite koje se na njih odnose te o radnjama koje trebaju poduzeti u slučaju radiološke opasnosti; budući da je u tu svrhu na razini Zajednice potrebno izraditi određena zajednička načela i posebne odredbe za obavještavanje tih skupina stanovništva;

budući da je također potrebno izraditi zajednička načela i posebne odredbe za obavještavanje stanovništva koje je stvarno pogođeno stvarnom radiološkom opasnošću;

([1]) SL C 158, 26.6.1989., str. 403.
([2]) SL C 337, 31.12.1988., str. 67.
([3]) SL 11, 20.2.1959., str. 221/59.
([4]) SL L 246, 17.9.1980., str. 1.
([5]) SL L 265, 5.10.1984., str. 4.
([6]) SL L 175, 5.7.1985., str. 40.
([7]) SL L 230, 5.8.1982., str. 1.
([8]) SL L 336, 7.12.1988., str. 14.
([9]) SL L 371, 30.12.1987., str. 76.

budući da se prilikom širenja informacija također treba voditi računa o onim skupinama stanovništva koje žive u graničnim područjima;

budući da, osim toga, na nacionalnoj razini treba uložiti nastojanja radi jačanja mjera i praksi obavještavanja stanovništva koje su već na snazi u slučaju radiološke opasnosti,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

Ciljevi i definicije

Članak 1.

Namjera je ove Direktive da se na razini Zajednice odrede zajednički ciljevi u pogledu mjera i postupaka za obavještavanje stanovništva u svrhu poboljšanja operativne zdravstvene zaštite u slučaju radiološke opasnosti.

Članak 2.

U smislu ove Direktive, „radiološka opasnost" je svaka situacija:

1. nakon:
   (a) nesreće na teritoriju države članice koja uključuje postrojenja ili aktivnosti iz točke 2. zbog koje se dogodilo ili bi se moglo dogoditi značajno ispuštanje radioaktivnih materijala; ili
   (b) detekcije, na vlastitom teritoriju ili izvan njega, nenormalnih razina radioaktivnosti koje bi mogle biti štetne za javno zdravlje u toj državi članici; ili
   (c) nesreća različitih od onih navedenih u (a) koja uključuju postrojenja ili aktivnosti iz točke 2. zbog kojih se dogodilo ili bi se moglo dogoditi značajno ispuštanje radioaktivnih materijala; ili
   (d) drugih nesreća zbog kojih se dogodilo ili bi se moglo dogoditi značajno ispuštanje radioaktivnih materijala;
2. koja se može pripisati postrojenjima ili aktivnostima iz točke 1.(a) i (c), a to su:
   (a) svaki nuklearni reaktor, bez obzira na to gdje se nalazi;
   (b) svako drugo postrojenje nuklearnog gorivnog ciklusa;
   (c) svako postrojenje za obradu s radioaktivniog otpada;
   (d) prijevoz i skladištenje nuklearnih goriva i radioaktivnog otpada;
   (e) proizvodnja, uporaba, skladištenje, odlaganje i prijevoz radioizotopa za poljoprivredne, industrijske, medicinske i povezane znanstvene i istraživačke svrhe; i
   (f) uporaba radioizotopa za proizvodnju energije u svemirskim vozilima.

Članak 3.

Za potrebe ove Direktive, izraze „značajno ispuštanje radioaktivnog materijala" i „nenormalne razine radioaktivnosti koje bi mogle biti štetne za javno zdravlje" treba razumjeti u smislu da obuhvaćaju situacije u kojima bi dijelovi stanovništva mogli biti izloženi dozama većima od ograničenja doza propisanih direktivama kojima se utvrđuju osnovni standardi sigurnosti u Zajednici u pogledu zaštite od zračenja ([1]).

Članak 4.

Za potrebe ove Direktive, sljedeći izrazi imaju sljedeća značenja:

(a) stanovništvo za koje je vjerojatno da će biti pogođeno u slučaju radiološke opasnosti:

bilo koja skupina stanovništva za koju su države članice izradile intervencijske planove u slučaju radiološke opasnosti;

(b) stanovništvo koje je stvarno pogođeno u slučaju radiološke opasnosti:

bilo koja skupina stanovništva za koju su poduzete određene mjere zaštite odmah nakon što je došlo do radiološke opasnosti.

GLAVA II.

Prethodno obavješćivanje

Članak 5.

1. Države članice osiguravaju da stanovništvo za koje je vjerojatno da će biti pogođeno u slučaju radiološke opasnosti dobije informacije o njima namijenjenima mjerama zdravstvene zaštite i o radnjama koje treba poduzeti u slučaju takvog izvanrednog događaja.

2. Pružene informacije obuhvaćaju barem elemente utvrđene u Prilogu I.

3. Stanovništvu iz stavka 1. se te informacije pružaju bez podnošenja bilo kakvog zahtjeva.

4. Države članice ažuriraju informacije i šalju ih u redovitim razmacima te kada dođe do značajnih promjena u opisanim dogovorima. Te su informacije stalno dostupne javnosti.

([1]) Vidjeti posebno članak 12. Direktive 80/836/Euratom.

GLAVA III.

Obavješćivanje u slučaju radiološke opasnosti

Članak 6.

1. Države članice osiguravaju da kada se radiološka opasnost dogodi, stanovništvo koje je stvarno pogođeno bude bez odgađanja obaviješteno o činjenicama vezanima za izvanredni događaj, mjerama koje treba poduzeti te, ako je to u konkretnom slučaju potrebno, o njima namijenjenim mjerama zdravstvene zaštite.

2. Pružene informacije obuhvaćaju točke iz Priloga II. koje su važne za vrstu radiološke opasnosti.

GLAVA IV.

Obavješćivanje osoba koje bi mogle biti uključene u organizaciju hitne pomoći u slučaju radiološke opasnosti

Članak 7.

1. Države članice osiguravaju da sve osobe koje nisu osoblje postrojenja i/ili nisu uključene u aktivnosti definirane u članku 2. stavku 2., ali koje bi mogle biti uključene u organizaciju hitne pomoći u slučaju radiološke opasnosti, dobiju odgovarajuće i redovito ažurirane informacije o riziku koji bi njihova intervencija mogla predstavljati za njihovo zdravlje te o mjerama predostrožnosti koje u takvom slučaju treba poduzeti; te informacije uzimaju u obzir različite vrste radioloških opasnosti koje bi se mogle dogoditi.

2. Čim se dogodi radiološka opasnost, te se informacije na odgovarajući način dopunjavaju, uzimajući u obzir specifične okolnosti.

GLAVA V.

Provedbeni postupci

Članak 8.

U informacijama iz članaka 5., 6. i 7. se također navode tijela nadležna za provedbu mjera iz tih članaka.

Članak 9.

U svakoj se državi članici određuju postupci za optjecaj informacija iz članaka 5., 6. i 7. kao i osobe kojima su te informacije upućene (fizičke i pravne osobe).

Članak 10.

1. Komisiju se, ako to ona zahtijeva, obavještava o informacijama iz članka 5., ne dovodeći u pitanje pravo država članica da o tim informacijama obavijesti druge države.

2. O informacijama koje prenosi država članica temeljem članka 6. obavještava se Komisija, kao i one članice koje su zahvaćene ili bi mogle biti zahvaćene.

3. U pogledu informacija iz članka 7., Komisiju se, na njezin zahtjev, obavještava o podacima važnima za radiološku opasnost što je prije moguće i ukoliko je to izvedivo.

GLAVA VI.

Završne odredbe

Članak 11.

Ova Direktiva ne utječe na pravo država članica da primijene ili donesu mjere kojima se pružaju dodatne informacije u odnosu na informacije koje se zahtijevaju ovom Direktivom.

Članak 12.

Države članice će donijeti potrebne mjere kako bi se uskladile s ovom Direktivom najkasnije 24 mjeseci nakon njenog donošenja. One će o njima, kao i o svim njihovim daljnjim izmjenama, odmah obavijestiti Komisiju.

Članak 13.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. studenoga 1989.

Za Vijeće

Predsjednik

R. DUMAS

PRILOG I.

Prethodno obavješćivanje navedeno u članku 5.

1. Osnovne činjenice o radioaktivnosti i njezinim učincima na ljudska bića i okoliš.

2. Različite vrste radioloških opasnosti i njihove posljedice za stanovništvo i okoliš.

3. Izvanredne mjere predviđene radi uzbunjivanja i zaštite stanovništva te pomoći stanovništvu u slučaju radiološke opasnosti.

4. Odgovarajuće informacije o radnjama koje stanovništvo treba poduzeti u slučaju radiološke opasnosti.

PRILOG II.

Obavješćivanje u slučaju radiološke opasnosti iz članka 6.

1. Na temelju intervencijskih planova prethodno izrađenih u državama članicama, stanovništvo koje je stvarno pogođeno u slučaju radiološke opasnosti primat će brzo i redovito:

   (a) informacije o vrsti izvanrednog događaja koji se dogodio te, kada je to moguće, njegove karakteristike (npr. njegov izvor, opseg i vjerojatan razvoj);

   (b) savjet o zaštiti koja, ovisno o vrsti izvanrednog slučaja, može:

   — obuhvaćati sljedeće: ograničenja konzumacije određenih prehrambenih proizvoda za koje postoji vjerojatnost da su kontaminirani, jednostavna pravila higijene i dekontaminacije, preporuke da se ostane u zatvorenim prostorijama, distribuciju i uporabu zaštitnih tvari, evakuacijske planove,

   — po potrebi sadržavati posebna upozorenja za određene skupine stanovništva;

   (c) obavijesti s preporukama za suradnju te uputama ili zahtjevima nadležnih tijela.

2. Ako izvanrednom događaju prethodi faza prethodne uzbune, stanovništvo koje bi moglo biti pogođeno u slučaju radiološke opasnosti već tijekom te faze treba primiti informacije i savjete kao što su:

   — poziv dotičnom stanovništvu da uključi radio ili televiziju,

   — pripremni savjeti ustanovama koje imaju određenu kolektivnu odgovornost,

   — preporuke posebno pogođenim profesionalnim skupinama.

3. Ove se informacije i savjeti dopunjavaju, ako to vrijeme dopusti, podsjetnikom o osnovnim činjenicama o radioaktivnosti i njezinim učincima na ljudska bića i okoliš.